

Vereniging van Economisten in Suriname

Bestuursverslag over het verenigingsjaar 2013

Van links naar rechts: Merleen Atmodikromo (secretaris), Bryan Rambharos (penningmeester), Sherida Mormon (commissaris), Adit Moensi (ondervoorzitter) en Waddy Sowma (voorzitter).

24 maart 2014

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Bestuurssamenstelling.....	3
3. Verslag van het Bestuur	3
4. Verslag Penningmeester.....	8
Bijlage 1: Notulen ALV 23 oktober.....	10

---

1. Inleiding

De vereniging moet conform artikel 18 van de statuten tenminste eenmaal per jaar en wel uiterlijk in de maand maart een Algemene Ledenvergadering bijeenroepen, waarin o.m:

- Het bestuur verslag uitbrengt over de gang van zaken van de vereniging en het door haar in het afgelopen verenigingsjaar gevoerde beleid;
- De penningmeester verslag uitbrengt over het financieel beheer in het afgelopen verenigingsjaar en de geldelijke omstandigheden der vereniging;
- De activiteiten en de begroting voor het komende verenigingsjaar worden vastgesteld;

Ter voldoening aan deze verplichting, presenteren wij u hierbij het jaarverslag 2013, waarin het verslag van het bestuur en de penningmeester zijn opgenomen.

2. Bestuurssamenstelling

Op de gehouden Algemene Leden Vergadering van 23 oktober waren conform het rooster van aftreden aan de beurt de heer Waddy Sowma en Sherida Mormon. Beide personen stelden zich herkiesbaar. Mevrouw Merleen Atmodikromo heeft besloten om uit het bestuur uit te treden. De ALV verleende toestemming van hetgeen was voorgesteld door het bestuur. Het bestuur zag er als volgt uit:

Waddy Sowma	- Voorzitter
Adit Moensi	- Ondervoorzitter
Bryan Rambharos	- Penningmeester
Sherida Mormon	- Secretaris

3. Verslag van het Bestuur

Ook in 2013 heeft de Vereniging een forum geboden aan economen om hun onderzoeksresultaten te presenteren aan vakgenoten en het groter publiek. Verder hebben wij enkele "captains of industry" bereid gevonden de welbekende CEO Talks te verzorgen. Voorts is de vereniging gevraagd te participeren in commissies en/of activiteiten van andere organisaties en instituten. Onze bijdrage was soms in de vorm van het fungeren als gesprekspartner, in andere gevallen betrof het becommentariëren van concept stukken. We hebben gesprekken gevoerd met andere beroeps- en vakorganisaties met gelijkgerichte doelen als de vereniging, zoals de SUVA en de ICT Associatie, voor nauwere samenwerking.

Terugblikkend op 2013 kan het volgende gesteld worden:

- Net als in 2012 mogen wij ons verheugen dat de macro-economische groei robuust is geweest met een percentage van circa 4,5%. De inflatie is in 2013 verder afgenomen van 5% naar rond de 2%.

De discrepantie van de parallelle wisselkoers met de officiële wisselkoers is, na interventies van de Centrale Bank van Suriname, niet verder gestegen dan 3% van de officiële wisselkoers. De investeringen en de uitvoering van de expansie van het olieraffinaderij project zijn op schema.

Staatsolie heeft de feasibility fase van het ethanol-suikerriet project afgerond en werkt nu aan de uitvoering van het project. De ondertekening van de overeenkomsten met IAM Gold en Surgold ter exploitatie van goudmijnen is een feit.

Voorgaande kan al gauw de indruk wekken dat we op koers zijn geweest en een rustige vaart hebben gehad in 2013.

Niets is minder waar:

Gedurende 2013 zijn de in 2011 getroffen maatregelen om de overheidshuishouding weer in het gareel te krijgen, via devaluatie en budgettaire maatregelen, te niet gedaan door de negatieve ontwikkeling van de overheids financiën.

Door de ontwikkelingen van de prijzen op de grondstoffen markt zijn we met onze neus op de feiten gedrukt dat de waarde van onze bodemschatten niet meer reiken tot de hemel: de prijs van goud is met ongeveer 30% gedaald en de verwachtingen zijn dat deze nog verder zal dalen. Daar komt nog bij, dat om de productiekosten niet verder te laten stijgen en besparingen te scheppen opdat nieuwe investeringen kunnen plaatsvinden, bezuinigingen zijn doorgevoerd in de sector. Verder zijn pogingen van de overheid om de inkomsten uit deze sector via belastingheffing op de kleinschalige mijnbouw te vergroten niet verder gekomen dan intenties. De inkomsten uit de oliewinning zijn niet verder toegenomen.

De in 2012 aangekondigde omschakeling van een direct belastingstelsel naar een indirect belastingstelsel heeft in 2013 niet plaatsgevonden waardoor begrote stijgende belastinginkomsten niet werden gerealiseerd. In een adem kan ook gesteld worden dat de voortgang van deze omschakeling voorlopig van de baan is, hetgeen uit de begroting 2014 van het Ministerie van Financiën te halen is.

Volgens de Centrale Bank van Suriname daalde de Overheidsinkomsten met USD 120 miljoen zijnde 30% in vergelijking met 2012.

In 2013 zijn de Overheidsuitgaven met 22% gestegen. Helaas ontbreekt ons de informatie om vast te stellen of bovengenoemde cijfers op kasbasis dan wel transactie basis zijn. Indien het eerste het geval is dan moeten we stellen dat met name wat betreft de staatsuitgaven de cijfers enigszins geflatteerd zijn gelet op de achterstand in de betalingsverplichtingen van de Overheid.

Al in het eerste kwartaal van 2013 bleek dat de inkomsten substantieel achterliepen op de uitgaven. Het gat dat in die periode ontstond was al groter dan het tekort over geheel 2012. Toch zijn de uitgaven niet verminderd. Integendeel er ontstond weer een tekort in het 2e kwartaal, wel is waar veel kleiner dan het 1e kwartaal. In het 3e kwartaal werd de portemonnee nog verder opengetrokken waardoor het tekort verder toenam met 66% ten opzichte van het tekort van de eerste helft van het jaar. Niet alleen de macro-economische theorie geeft aan dat bovenbeschreven onevenwichtig budgettair gedrag niet vol te houden is en veel schade kan aanrichten aan de economie, maar ook onze eigen recente geschiedenis heeft ons die harde lessen geleerd.

In 2013 is de schuldpositie van overheid in verhouding met het Bruto Binnenlands Product verder toegenomen en wel van 25,8% in september 2012 naar 33,2% in september 2013, een stijging van ca

---

29%. Weliswaar ligt deze verhouding nog steeds onder de wettelijk vastgestelde norm, maar gelet op de geringe capaciteit van de overheid om aan haar betalingsverplichtingen te voldoen is het aan te bevelen die wettelijk vastgestelde ruimte niet veel verder te benutten.

Als gevolg van de onevenwichtige overheidsfinancien en de financiering daarvan is de geldhoeveelheid ook toegenomen. Tussen oktober 2012 en oktober 2013 steeg de binnenlandse liquiditeiten massa met ruim 14% en wel van SRD 7,7 miljard naar SRD 8,8 miljard.

De hoerastemming aan het begin van 2013, in verband met de bereikte hoogte van onze monetaire reserves van 1 miljard USD, is als gevolg van de negatieve ontwikkelingen van de overheidsfinancien, notabene voornamelijk gefinancierd met binnenlandse voorschotten via de Centrale Bank van Suriname (CBvS) alsook de commerciële financiële instellingen, gedurende het jaar omgeslagen in een mineurstemming. Onze monetaire reserves zijn in 2013 met 25 % gedaald, waardoor we teruggaan naar een niveau welke reeds in de eerste helft van 2011 was bereikt. Verheugden wij ons aan het begin van 2013 dat onze internationale reserves goed waren voor 5 maanden import, de inschatting is nu dat wij dicht tegen de internationale geachte kritische grens van 3 maanden zitten. Voor de Surinaamse economie met haar open karakter, erg afhankelijk van de economische ontwikkelingen in het buitenland, is dit een gevaarlijke ontwikkeling.

De CBvS heeft de druk op de wisselkoersverhouding van de Surinaamse dollar met de Amerikaanse dollar kunnen verminderen o.a. met behulp van de opgebouwde internationale reserve aan het begin van 2013. Gelet op het huidige niveau van de monetaire reserve moeten wij constateren dat er weinig ruimte over is om de exercitie van valuta interventies nogmaals te plegen.

Ondanks het geschetste beeld over 2013 kunnen wij toch het volgende stellen over de verwachtingen voor 2014.

De macro economische groei vooruitzichten mogen nog steeds vrij positief beschouwd worden.

De uitbreiding van de olieraffinaderij is op schema. De verwachtingen zijn dat tegen eind 2014 de uitbreiding een feit zal zijn. Verder zal Staatsolie met het zogenaamde Ethanol/suikerriet project een aanvang maken.

In de goudsector zijn in 2013 concrete stappen gezet opdat de verwachte investeringen en productie groei in de nieuwe goudmijnen gerealiseerd kunnen worden. Een punt van zorg in dit verband blijft wel onder andere de financiering van de investeringen die door Suriname opgebracht moeten worden.

Met andere woorden: Met de verdere uitvoering van de omvangrijke investeringen ter intensivering van de exploitatie van de natuurlijke hulpbronnen is de verwachting dat er een verdere groei van het Bruto Binnenlands Product zal zijn in orde van grootte van 4% .

Tenslotte:

Wat zorgen baart is het idee dat lang niet iedereen voldoende beseft dat de overheid de tering naar de nering moet zetten, dat een gezonde, evenwichtige overheidshuishouding een noodzakelijke voorwaarde is voor verdere groei. Dat economische groei niet een doel op zich kan zijn snijdt wel hout, want wie wil

---

alleen maar meer verdienen om het op te potten, meer verdienen en dat niet gebruiken om zijn behoeften te dekken. Er dient een sociaal programma te zijn, maar een die gekoppeld is, ten dienste staat van je groei en aangepast is aan de bestedingsmogelijkheden, een die dus complementair is aan de economie, niet een die je economie ten gronde richt.

Gedurende de bestuursperiode 2013 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

Onze jaarlijks terugkerende nieuwjaarsreceptie hebben wij op 9 januari 2013 gehouden, waarbij mw. Djajenti Hindori een inleiding heeft verzorgd.

Op 27 april 2013 heeft dhr. Remy Vijzelman een CEO Talk gehouden.

Op 12 juni 2013 hebben wij een lezing gehad over armoede, waarbij de inleider was mw. Rosita Woodly-Sobhie.

De vereniging heeft op 28 augustus in samenwerking met het Institute for Graduate Studies & Research (IGSR) een lezing georganiseerd met als titel "De kredietcrisis en de handel in financiële derivaten". De lezing werd verzorgd door Dr. Drona Kanhai. Hij is hoofd van Quantitative Analytics bij de ING Bank in Nederland en docent aan de Universiteit van Amsterdam.

Verder heeft de Vereniging in dit verslagjaar ook uitnodigingen mogen ontvangen voor participatie aan activiteiten van andere organisatie en instituten:

In januari 2013 is gevraagd aan de VES voorzitter om zitting te nemen in het panel “Access to Finance” van de Competitiveness Unit Suriname.

In januari 2013 hebben wij ook een uitnodiging ontvangen van de Commissie van Rapporteurs van de Nationale Assemblee in verband met de bespreking ontwerp wetten Gouddeals.

Op 16 januari 2013 hebben de Voorzitter en de Ondervoorzitter deelgenomen aan een conferentie, georganiseerd door de VHP over vision 2030.

Van het Ministerie van Handel en Industrie is een uitnodiging ontvangen voor een eendaagse workshop inzake mededinging op 31 januari 2013.

Voorts is ook een uitnodiging ontvangen voor het seminar “Wet elektronische transacties” op 27 februari 2013.

Op 3 maart 2013 is ook deelgenomen aan een presentatie in verband met het Spaar en stabilisatiefonds Suriname.

Verder zijn er ook gesprekken geweest met het bestuur van de SUVA en de IT groep, teneinde te komen tot een mogelijke samenwerking.

4. Verslag Penningmeester

STAAT VAN BATEN & LASTEN VES 2013 en 2012 IN SRD

	SRD	
	2013	2012
BATEN		
Contributie	19,577	20,522
Donaties	17,904	20,983
Verkoop publikaties	-	-
Interest	226	171
Totaal baten	37,707	41,676
LASTEN		
Bankkosten	(66)	(68)
Website + postbus huur	(578)	(327)
Activiteit jaarreceptie	(9,041)	(12,694)
Activiteit alv + diverse lezingen	(2,084)	(4,349)
Activiteit ceo talks	(4,123)	(8,561)
Activiteit receptie 40 jaar VES	-	(17,651)
Totaal lasten	(15,892)	(43,650)
Resultaat	21,815	(1,974)

De saldi van de verschillende valuta rekeningen waren per 31 december over de jaren 2013, 2012, 2011, 2010 en 2009 als volgt:

Valuta	2013	2012	2011	2010	2009
SRD	26,297.19	8,224.53	2,540.69	18,541.03	16,357.91
EUR	2,531.02	2,523.46	2,515.89	2,508.39	2,497.17
USD	4,011.61	2,870.35	5,223.61	3,235.60	716.63

In totaal hebben 63 leden contributie in 2013 betaald.

Donaties zijn ontvangen van:

1. RBC N.V. i.v.m. jaarreceptie
2. Parbo Centrale N.V. i.v.m. jaarreceptie
3. GODO i.v.m. jaarreceptie
4. Staatsolie N.V. i.v.m. jaarreceptie
5. SLM N.V. i.v.m. jaarreceptie
6. Integra Marine i.v.m. CEO Talk

Bijlage 1: VES Notulen ALV 23 oktober 2013

Lokatie	Residence Inn
Datum	23 oktober 2013
Tijd	20:00 - 21:00 uur
Aanwezig	Zie presentie lijst
Agenda	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opening 2. Mededelingen 3. Notulen ALV 29 feb 2012 4. Verslag van de Voorzitter 5. Verslag van de Penningmeester en decharge van het gevoerd beleid 6. Bestuursverkiezing 7. Jaarplan en goedkeuring van de begroting 2013 8. Wat verder ter tafel komt 9. Rondvraag 10. Sluiting

Ad 1. De Opening werd verricht door de voorzitter dhr. W Sowma.
Die boodt de excuses aan voor de verlate uitvoering van de ALV.

Ad 2. Mededelingen:

Er is een formele afmelding van het lid J.Bousaid

Ad 3. Behandeling Notulen

Er zijn geen aanpassingen / op en of aanmerking op de notulen van 2012. De notulen 2012 worden derhalve gearresteerd.

Overige vragen n.a.v de notulen:

Lid Martin Loor: Kan er iets gezegd worden over de scriptie prijs? Gesteld wordt dat de kwaliteit van de scripties laag was waardoor geen prijsuitreiking heeft plaatsgevonden. Lid Caram geeft aan dat de kwaliteit van de scripties nu veel beter wordt. Lid Boedhoe, indiceert dat er gewerkt is met de scripties van de bachelors opleiding. Er zijn 20 scripties gelezen en die voldeden niet aan de minimale standaarden. Methodologisch zwakke opzet van de scripties. Naar het oordeel van mevr. Boedhoe lag dit vooral aan het feit dat het vak intellectuele vaardigheden uit het curriculum was geschrapt. Dit vak is door richtingscoördinator economie nu weer geïntroduceerd op de opleiding. De draad zal aldus weer opgepakt worden om dan te gaan in hoeverre de scripties zijn verbeterd.

De voorzitter stelt voor weer aandacht hieraan te besteden. Voor degene van de bachelors opleiding die in de prijzen

---

vallen kan wellicht de eerste 2 jaar van de vervolg masteropleiding betaald worden.

Lid Tjong-Ahin haalt aan dat het probleem van een lage kwaliteit van de scripties dieper ligt. Hij deed het voorstel dat de VES een discussie zou kunnen aangaan voor de kwaliteit van de opleiding ansich. Er zijn immers bekende gevallen waarbij de kwaliteit van de scripties een groot deel van de afgestudeerden zorgwekkend is.

Volgens Caram blijkt op het ISGR dat het laag nivo van de vooropleiding (universitair) ook duidelijk invloed heeft op de vlotheid van het afstuderen. Het ISGR heeft hiervan melding gemaakt bij de Universiteit en heeft voorstellen gedaan om de bachelors opleiding te herstructurenen: te maken tot een fulltime opleiding met fulltime docenten. Er is nog niets aan de situatie veranderd.

De Voorzitter vroeg zich af hoe dit het beste aan te pakken. Er is voorgesteld om in ieder geval deze kwestie bespreekbaar te maken. Tjong-Ahin droeg aan eventueel studenten zelf aan het woord te laten. Dit onderwerp behoeft nadere bespreking en zal opgepakt worden , wellicht eerst in klein verband met de leden van de VES scriptie commissie

Ad 4. Verslag voorzitter (zie presentatie).

Overige aandachtspunten:

Er is verslag gedaan over de deelname in het panel van de Competitiveness Unit Suriname (CUS). Cijfers wezen uit dat Suriname van 114 naar 106ste plaats is opgeschoven. Voor de VES nog geen "hoera stemming" omdat uit deze samengestelde indicatoren ook blijkt dat Suriname om bepaalde gebieden juist ook geen vooruitgang heeft geboekt. De cijfers moeten onder de loep worden genomen opdat we na kunnen gaan waar een gedegen aanpak vereist is willen we international beter scoren.

Adit Moensi zit namens de VES in de Stichting Surinaams Arbitrage Instituut. Deze stichting is sedert de jaren '80 niet actief. Het is geheractiveerd sedert augustus 2013. Overige vertegenwoordigers zijn: ASFA, VSB, Vereniging Notarissen, Hof van Justitie en de Consumenten kring. Er zijn 2 meetings gehouden. Nadere berichten volgen.

Proffesor T Caram zal op 14 nov 2013 een award uitgerijkt krijgen. Dit op voordracht van de 3 Rotary clubs in Suriname. Het is een award dat wordt uitgereikt aan zij die zich verdienstelijk hebben gemaakt binnen een bepaald vakgebied, gedurende de gehele loopbaan. Ook om die reden zal er gefilmd worden tijdens de ALV bijeenkomst van de vereniging. Proffesor Caram heeft een grote bijdrage geleverd bij de oprichting van de VES en draagt nog steeds effctief bij aan diverse activiteiten van de vereniging.

Ad 5. Verslag Penning meester (zie presentatie)

Leden zullen worden aangeschreven ter herinnering aan hun contributie verplichting.

Lid Ramautarsing merkte op dat er in de presentatie 68 leden zijn genoemd terwijl in het verslag er melding wordt gemaakt van 120 VES leden. De Penningmeester gaf aan dat het een foutje was, het moet zijn 68 leden

---

Bevindingen van de verificatie commissie: lid van de commissie Rafiek Seorajpanday stelt het volgende : De verificatie heeft plaatsgevonden aan de hand van de staten van bankafschriften. Er is een match gemaakt van het bankboek met de afschriften. Over de mutaties van de afschriften is er onderliggende documentatie aangegeven. De commissie complimenteert de VES voor de heldere en transparante wijze waarop het verslag is opgezet. De conclusie is dat het verslag zoals het opgesteld de ontvangsten en uitgaven conform gepresenteerd zijn en het geheel een vertrouwd beeld weergeeft.

Er zijn echter wel op en aanmerkingen tav het aantal leden

Er is een detail overzicht en een match wat de creditering van de rekening betreft. Er heeft geen match met de leden administratie kunnen plaatsvinden. Het advies is derhalve om prioriteit te werken aan de ledenlijst. Er zal in overweging moeten worden genomen om iemand aan te trekken om dit werk te verrichten.

De voorzitter vraagt goedkeuring van de ALV voor het financieel verslag 2012. Dit wordt middels een applaus beantwoord. Het verslag wordt vervolgens door de verificatie commissie getekend.

Ad 6 Bestuurs verkiezing

Elk jaar is er een rooster van aftreden. Volgens het rooster dienen dit jaar S. Mormon en W. Sowma af te treden. Zij hebben zich herkiesbaar gesteld. Merleen Atmodikromo stelt zich niet herkiesbaar. Er is aan de belangstellenden gevraagd zich tot maandag 21 oktober op te geven, zonder resultaat.

De vergadering gaf middels een applaus akkoord aan de benoeming van de leden en aan herbenoeming van de Voorzitter W. Sowma en de benoeming van Mormon tot secretaris

Ad 7. Jaarplan en begroting 2013 (zie presentatie). De ALV keurde de begroting en de jaarplanning goed middels een applaus.

Ad 8 & 9 WTTK & Rondvraag

VES is 8 nieuwe leden rijker. Er moeten activiteiten worden ontwikkeld om nieuwe leden te verwelkomen als ook iets doen om leden actief te krijgen.

Ten behoeve van de leden zullen er veel meer interne discussies worden georganiseerd. Er zal gewerkt moeten worden om vanuit het ledenbestand de vereniging continu te versterken. Het is geenszins de bedoeling dat steeds dezelfde mensen de kar trekken. Het bestuur zal de komende periode hieraan ook extra aandacht aan besteden.

De vergadering werd gesloten om 21:00 uur.